KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 4.4.2025 r.
COM(2025) 149 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie wykonania i stosowania Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej

1 stycznia – 31 grudnia 2024 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie 2

2. Ramy instytucjonalne 2

3. Skargi i rozstrzyganie sporów 4

3.1. Skargi 4

3.2. Rozstrzyganie sporów 5

4. Wykonywanie umowy w poszczególnych sektorach 5

4.1. Handel towarami 5

4.2. Usługi i inwestycje, handel cyfrowy, zamówienia publiczne oraz małe i średnie przedsiębiorstwa 10

4.3. Prawa własności intelektualnej 14

4.4. Równe warunki działania 14

4.5. Energia 15

4.6. Transport 16

4.7. Rybołówstwo 17

4.8. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego 18

4.9. Współpraca organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych 20

4.10. Stowarzyszenie Zjednoczonego Królestwa z niektórymi programami unijnymi 20

5. Zmiany w prawie Zjednoczonego Królestwa 21

5.1. Kwestie przekrojowe 21

5.2. Kontrola subsydiów i podatki 22

5.3. Standardy pracy i standardy społeczne, środowisko i klimat 23

6. Wnioski 24

Załącznik 1: Posiedzenia wspólnych organów i pozostałych struktur ustanowionych na mocy umowy o handlu i współpracy przeprowadzone w 2024 r. 25

Załącznik 2: Przegląd działań w zakresie wykonania uzgodnionych przez Radę Partnerstwa 16 maja 2024 r. 27

Załącznik 3: Decyzje i zalecenia przyjęte przez Radę Partnerstwa lub komitety ustanowione na mocy umowy o handlu i współpracy w 2024 r. 28

1. Wprowadzenie

W 2024 r. stosunki między Unią Europejską (UE) a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (Zjednoczone Królestwo) opierały się na stałej współpracy w ramach umowy o handlu i współpracy („umowa o handlu i współpracy" lub „umowa")[1].

Od czasu wejścia umowy w życie 1 stycznia 2021 r. ustanawia ona kompleksowe ramy współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem w dziedzinach, takich jak handel, transport, rybołówstwo, energetyka, koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego oraz współpraca organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych, a równocześnie zapewnia uczciwą konkurencję, zrównoważony rozwój i poszanowanie praw podstawowych.

Niniejsze czwarte sprawozdanie w sprawie wykonania umowy o handlu i współpracy zgodnie z wymogiem określonym w art. 2 ust. 4 decyzji Rady (UE) 2021/689 z dnia 29 kwietnia 2021 r.[2] zawiera przegląd głównych zmian w funkcjonowaniu struktur zarządzania ustanowionych na mocy umowy o handlu i współpracy (sekcja 2) oraz w odniesieniu do narzędzi egzekwowania prawa, rozstrzygania sporów i skarg (sekcja 3). W sprawozdaniu podsumowano również postępy w obszarach wchodzących w zakres umowy o handlu i współpracy (sekcja 4) oraz przedstawiono zmiany legislacyjne w Zjednoczonym Królestwie, które są istotne dla wykonania tej umowy (sekcja 5).

2. Ramy instytucjonalne

W 2024 r. wspólne organy i inne struktury ustanowione na mocy umowy o handlu i współpracy aktywnie monitorowały i ułatwiały jej wykonanie, organizując przy tym 35 posiedzeń we wszystkich obszarach polityki objętych umową. Takie zaangażowanie świadczy o znacznie częstszych kontaktach niż w przypadku jakiegokolwiek innego państwa niebędącego członkiem UE, z którym UE utrzymuje porównywalne stosunki w zakresie handlu i współpracy. Pełny wykaz tych posiedzeń przedstawiono w załączniku 1. Komisja regularnie publikuje w internecie porządki obrad i protokoły posiedzeń wspólnych organów[3].

[1] Umowa o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, Dz.U. L 149 z 30.4.2021, s. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689(1)/oj.

[2] Decyzja Rady (UE) 2021/689 z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, oraz Umowy między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie procedur bezpieczeństwa na potrzeby wymiany i ochrony informacji niejawnych, Dz.U. L 149 z 30.4.2021, s. 2: ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/689/oj.

[3] Posiedzenia Rady Partnerstwa UE–Zjednoczone Królestwo i specjalnych komitetów w ramach umowy o handlu i współpracy: https://ec.europa.eu/info/strategy/relations-non-eu-countries/relations-united-kingdom/eu-uk-trade-and-cooperation-agreement/meetings-eu-uk-partnership-council-and-specialised-committees-under-trade-and-cooperation-agreement_pl.

Nadzór nad wykonaniem umowy o handlu i współpracy sprawuje **Rada Partnerstwa**, główny organ ustanowiony na mocy tej umowy. Jej posiedzenie odbyło się 16 maja 2024 r.[4] UE, reprezentowana przez ówczesnego wiceprzewodniczącego Maroša Šefčoviča, oraz Zjednoczone Królestwo, reprezentowane przez ówczesnego ministra spraw zagranicznych Davida Camerona, potwierdziły swoje zobowiązanie do pełnego wykorzystania potencjału umowy o handlu i współpracy. Rada Partnerstwa dokonała przeglądu postępów w wykonaniu umowy o handlu i współpracy, odnotowując pozytywne inicjatywy, takie jak stowarzyszenie Zjednoczonego Królestwa z programem „Horyzont Europa" i komponentem Copernicus Unijnego programu kosmicznego, a także intensywne działania wspólnych organów ustanowionych na mocy umowy o handlu i współpracy, w wyniku których zwołano ponad 25 formalnych posiedzeń w 2023 r. Najważniejsze dyskusje dotyczyły współpracy w dziedzinie klimatu i energii, w tym planów utworzenia nowej grupy roboczej ds. bezpieczeństwa dostaw oraz opracowania planu działania na rzecz handlu energią elektryczną. Jeżeli chodzi o handel i równe warunki działania, współprzewodniczący wyrazili poparcie dla współpracy w kwestiach konkurencji i regularnej wymiany informacji w zakresie nadzoru rynku, a także omówili nowy docelowy model funkcjonowania granic („border target operating model")[5] Zjednoczonego Królestwa. Współprzewodniczący podkreślili również znaczenie ściślejszej współpracy w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego między Europejskim Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób a Agencją Bezpieczeństwa Zdrowotnego Zjednoczonego Królestwa (United Kingdom Health Security Agency). Jeżeli chodzi o bezpieczeństwo wewnętrzne, współprzewodniczący odnotowali postępy w zwalczaniu terroryzmu i w kwestiach dotyczących cyberprzestrzeni oraz uzgodnili zintensyfikowanie prac technicznych, aby umożliwić wymianę danych dotyczących pojazdów. W załączniku 2 przedstawiono przegląd działań do wykonania uzgodnionych przez Radę Partnerstwa. W odniesieniu do obszaru rybołówstwa UE poruszyła kwestię dostępu do wód po 2026 r. UE podniosła również kwestię systemu sponsorowania wiz pracowniczych w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do tymczasowego przepływu usługodawców (więcej szczegółowych informacji na temat usług i inwestycji można znaleźć w sekcji 4.2).

W ciągu roku odbywały się posiedzenia 19 **komitetów** ustanowionych na mocy art. 8 umowy o handlu i współpracy, które aktywnie monitorowały i ułatwiały wykonanie umowy we wszystkich odpowiednich obszarach. Posiedzenia te były okazją do przeglądu postępów w realizacji zobowiązań podjętych w umowie o handlu i współpracy, zapewniając platformę do dyskusji technicznych na temat różnych kwestii związanych z wykonywaniem umowy, w tym nadchodzących zmian regulacyjnych. Przyjęto również kilka kluczowych decyzji i zaleceń. Streszczenie tych decyzji i zaleceń przedstawiono w załączniku 3.

Zgromadzenie Parlamentarne Partnerstwa, ustanowione na mocy art. 11 umowy o handlu i współpracy, nie zebrało się w 2024 r. Jego piąte posiedzenie, pierwotnie zaplanowane na 18–19 marca 2024 r. w Brukseli, przełożono ze względu na kalendarz parlamentu Zjednoczonego Królestwa.

[4] Protokół posiedzenia jest dostępny pod adresem: https://commission.europa.eu/publications/third-meeting-partnership-council-established-eu-uk-trade-and-cooperation-agreement_pl.

[5] Docelowy model funkcjonowania granic to zbiór przepisów dotyczących nowego systemu przywozu Zjednoczonego Królestwa.

Przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego nadal byli aktywnie zaangażowani w wykonywanie umowy o handlu i współpracy. **Wewnętrzna grupa doradcza** UE, ustanowiona zgodnie z art. 13 umowy o handlu i współpracy, odbywała regularnie posiedzenia i dostarczała cennych uwag[6]. Komisja nieustannie poświęca wiele uwagi działalności i zaleceniom grupy, które stanowią ważne źródło informacji na temat opinii społeczeństwa obywatelskiego dotyczących wykonania umowy o handlu i współpracy oraz szerszych stosunków między UE a Zjednoczonym Królestwem.

Ponadto 20 września 2024 r. w Brukseli odbyło się **Forum Społeczeństwa Obywatelskiego**, ustanowione na podstawie art. 14 umowy o handlu i współpracy w celu ułatwienia dialogu dotyczącego wykonania części drugiej umowy o handlu i współpracy (która obejmuje handel, transport, rybołówstwo i inne uzgodnienia). Podobnie jak w poprzednich latach podczas posiedzenia skupiono się na kluczowych kwestiach związanych z wykonywaniem umowy dotyczących handlu towarami, równych warunków działania, współpracy regulacyjnej, handlu usługami i energii. Komisja docenia opinie przekazywane przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego, związki zawodowe, unijne przedsiębiorstwa i inne organizacje zrzeszające pracowników w ramach Forum i stara się promować ich interesy w dyskusjach ze Zjednoczonym Królestwem na temat wykonania umowy o handlu i współpracy

3. Skargi i rozstrzyganie sporów

Komisja wprowadziła mechanizmy egzekwowania zobowiązań wynikających z umowy o handlu i współpracy, rozstrzygania potencjalnych sporów i rozpatrywania skarg zainteresowanych stron z UE.

3.1. Skargi

W 2024 r. złożono siedem skarg za pośrednictwem scentralizowanych narzędzi ustanowionych przez Komisję, aby zapewnić skuteczne monitorowanie wykonywania umowy o handlu i współpracy[7]. Dwie skargi dotyczyły docelowego modelu funkcjonowania granic Zjednoczonego Królestwa, w szczególności długiego czasu oczekiwania na granicy oraz proporcjonalności opłat nałożonych w ramach systemu winiet Zjednoczonego Królestwa przy braku faktycznych działań kontrolnych. Komisja oraz Zjednoczone Królestwo pracują wspólnie nad rozwiązaniem tych problemów. Pozostałe pięć skarg dotyczyło kwestii nieobjętych zakresem umowy o handlu i współpracy i w związku z tym podjęto odpowiednie działania następcze[8].

[6] Protokoły posiedzeń: https://www.eesc.europa.eu/pl/sections-other-bodies/other/eu-domestic-advisory-group-under-eu-uk-tca/events

[7] https://ec.europa.eu/assets/sg/complaint_eu_uk_tca/complaints_pl/ oraz https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/pl/content/pojedynczy-punkt-kontaktowy.

[8] W uwagach tych poruszono takie kwestie, jak niedostępność unijnych dotacji na rolnictwo w Irlandii Północnej oraz prawo do świadczeń państwowych Zjednoczonego Królestwa dla obywateli Zjednoczonego Królestwa mieszkających w UE, lub kwestie niezwiązane ze stosunkami między UE a Zjednoczonym Królestwem, w tym problemy na przejściach granicznych innych niż ze Zjednoczonym Królestwem, oraz

3.2. Rozstrzyganie sporów

Decyzja Zjednoczonego Królestwa o zakazie połowów dobijaków w wodach brytyjskich od 26 marca 2024 r. spowodowała, że 16 kwietnia 2024 r. UE powołała się na mechanizm rozstrzygania sporów w ramach umowy o handlu i współpracy, a postępowanie jest w toku. Pomimo tych kroków Komisja jest nadal otwarta na wypracowanie polubownego rozwiązania.

Aby uzyskać więcej informacji, zob. sekcja 4.7 dotycząca rybołówstwa.

4. Wykonywanie umowy w poszczególnych sektorach

Wykonywanie umowy o handlu i współpracy w poszczególnych sektorach przebiegało sprawnie, a wszystkie zobowiązania, których termin realizacji przypadał na 2024 r., zostały zrealizowane lub ich realizacja przebiega zgodnie z planem. W niniejszej sekcji przedstawiono główne osiągnięcia, a także najważniejsze zmiany polityczne w Zjednoczonym Królestwie w różnych dziedzinach. W miarę możliwości podano również dane dotyczące przepływów handlowych między UE a Zjednoczonym Królestwem.

4.1. Handel towarami

Ogólnie rzecz biorąc, uzgodnienia dotyczące handlu zawarte w umowie o handlu i współpracy przynoszą oczekiwane rezultaty i funkcjonują sprawnie.

Zgodnie z art. 31 umowy o handlu i współpracy UE i Zjednoczone Królestwo wymieniały się danymi statystycznymi dotyczącymi przywozu w 2024 r.[9] Dane te pokazują, że wskaźniki wykorzystania preferencji[10] utrzymują się na wysokim poziomie i są porównywalne z poziomami z poprzedniego roku: 89,1 % towarów kwalifikujących się do preferencji UE wywożonych do Zjednoczonego Królestwa i 80,4 % towarów kwalifikujących się do preferencji przywożonych ze Zjednoczonego Królestwa skorzystało z preferencji na mocy umowy o handlu i współpracy. Wskaźniki te są spójne ze wskaźnikami stosowanymi przez innych partnerów, z którymi UE zawarła umowy o wolnym handlu[11].

W 2024 r. zaczęła w pełni funkcjonować współpraca między UE a Zjednoczonym Królestwem w zakresie **podatku od towarów i usług oraz wierzytelności dotyczących podatków i ceł.** Nastąpiło to po przyjęciu w 2023 r. czterech decyzji niezbędnych do pełnego

---

trudności w uzyskiwaniu od organów celnych informacji na temat towarów, które mają być przewożone na Białoruś.

[9] Dane dotyczą roku 2023.

[10] Wskaźnik wykorzystania preferencji odzwierciedla udział przywozu lub wywozu objętego preferencjami handlowymi jako udział w całkowitej wartości przywozu lub wywozu kwalifikującego się do preferencji w podziale na kraje partnerskie.

[11] Więcej informacji na temat wdrażania umów o wolnym handlu zawieranych przez UE można znaleźć w sprawozdaniu Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów na temat wdrażania i egzekwowania polityki handlowej UE: https://policy.trade.ec.europa.eu/enforcement-and-protection/implementing-and-enforcing-eu-trade-agreements_en?prefLang=pl.

wdrożenia Protokołu w sprawie współpracy administracyjnej i zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej oraz w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków i ceł (protokół w sprawie VAT), o którym mowa w art. 120 umowy o handlu i współpracy, co spowodowało dezaktualizację poprzednich środków przejściowych. Z danych statystycznych przekazanych przez państwa członkowskie w ramach środków przejściowych, o których mowa powyżej[12], wynika, że liczba wniosków, zarówno o udzielenie informacji, jak i o odzyskanie wierzytelności, nadal utrzymuje się na stabilnym poziomie i jest ograniczona.

W 2024 r. UE i Zjednoczone Królestwo współpracowały nad **aktualizacją reguł pochodzenia dla poszczególnych produktów** zawartych w załączniku 3 do umowy o handlu i współpracy, aby odzwierciedlić klasyfikację towarów w ramach Systemu Zharmonizowanego Światowej Organizacji Celnej (HS) z 2022 r. Aktualizacja ta, konieczna ze względu na zmiany wprowadzone przez Światową Organizację Celną w celu uwzględnienia postępu technologicznego, nowych produktów i zmieniających się modeli handlu, zapewnia aktualność umowy o handlu i współpracy. 5 listopada 2024 r. Rada Partnerstwa przyjęła odpowiednią decyzję o zatwierdzeniu tej aktualizacji[13].

W kwietniu 2024 r. Zjednoczone Królestwo rozpoczęło stosowanie nowego zestawu wymogów i środków kontroli dotyczących przywozu, jak określono w **docelowym modelu funkcjonowania granic**. Wprowadzenie nowego zestawu wymogów i środków kontroli spowodowało obowiązek przeprowadzania kontroli identyfikacyjnych i kontroli dokumentacji również w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego, roślin i produktów roślinnych o średniej kategorii ryzyka przywożonych z UE, które Zjednoczone Królestwo sklasyfikowało jako produkty o średniej kategorii ryzyka[14]. Według eksporterów z UE wdrożenie nowego systemu przywozu stwarza pewne trudności, takie jak (i) częste zmiany w kategoryzacji ryzyka bez odpowiedniego powiadomienia; (ii) pełne wdrożenie winiet pomimo częściowego wprowadzenia kontroli granicznych; (iii) niespójna interpretacja wymogów przywozowych przez różne punkty odprawy granicznej; (iv) nieuznawanie UE za jeden podmiot w zakresie przepisów sanitarnych i fitosanitarnych w odniesieniu do wymogów certyfikacji; (v) przestarzałe wymogi przywozowe niezgodne z normami międzynarodowymi; (vi) opóźnienia we wprowadzaniu certyfikacji elektronicznej; oraz (vii)

[12] Do tego czasu państwa członkowskie i Zjednoczone Królestwo regularnie przekazywały dane, aby umożliwić ocenę stosowania środków tymczasowych w ramach protokołu w sprawie VAT.

[13] Decyzja nr 1/2024 Rady Partnerstwa zmieniająca załącznik 3 do umowy o handlu i współpracy (reguły pochodzenia dla poszczególnych produktów), Dz.U. L, 2024/2837, 5.11.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2837/oj.

[14] Odsetek kontroli według rodzaju towaru publikuje się na rządowej stronie internetowej Zjednoczonego Królestwa, ale zakres zastosowania tych danych pozostaje niejasny. W przypadku zwierząt żywych (sklasyfikowanych jako kategoria wysokiego ryzyka) kontrole graniczne nie zostały jeszcze wdrożone ze względu na brak zatwierdzonych punktów kontroli granicznej w portach morskich wyznaczonych do takich kontroli. Kontroli granicznych nie przeprowadza się jeszcze również w odniesieniu do przesyłek z wyspy Irlandii, ponieważ na zachodnim wybrzeżu Wielkiej Brytanii nie ustanowiono żadnych punktów kontroli granicznej.

długi okres oczekiwania na przeprowadzenie kontroli przesyłek wytypowanych do kontroli bezpośrednich[15].

UE konsekwentnie podnosiła te kwestie w kontaktach ze Zjednoczonym Królestwem na forum wspólnych organów ustanowionych na mocy umowy o handlu i współpracy, takich jak Specjalny Komitet Handlowy ds. Środków Sanitarnych i Fitosanitarnych oraz Specjalny Komitet Partnerstwa Handlowego. Podczas tych rozmów UE podkreśliła kluczowe znaczenie terminowego dostarczania dokładnych informacji na temat procedur granicznych (art. 102 lit. e) i art. 111 umowy o handlu i współpracy) oraz unikania nadmiernych obciążeń w handlu (art. 101 lit. a) umowy o handlu i współpracy). W swoich odpowiedziach Zjednoczone Królestwo nie odniosło się jeszcze jednak w pełni do tych kwestii. UE nadal monitoruje wdrażanie systemu przywozu Zjednoczonego Królestwa i podtrzymuje swoje zobowiązanie do pracy z wykorzystaniem mechanizmów umowy o handlu i współpracy w celu rozwiązania bieżących problemów i zminimalizowania zakłóceń w handlu między UE a Zjednoczonym Królestwem.

24 stycznia 2024 r. Zjednoczone Królestwo ogłosiło ponadto plany uregulowania kwestii nieograniczonego **uznawania oznakowania CE**[16] w dodatkowych przepisach dotyczących produktów. Dotyczy to m.in. 18 wcześniej zapowiedzianych aktów prawnych oraz 3 nowych kategorii: (i) ekoprojektu dla produktów związanych z energią, (ii) materiałów wybuchowych oraz (iii) ograniczeń dotyczących substancji niebezpiecznych w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. Dalsze uznawanie oznakowania CE w Zjednoczonym Królestwie zmniejsza wyzwania związane z przestrzeganiem przepisów przez producentów z UE i ułatwia wywóz produktów, które wymagają takiego oznakowania, ze Zjednoczonego Królestwa do UE.

W 2024 r. **handel towarami** między UE a Zjednoczonym Królestwem kształtował się następująco[17].

W pierwszych trzech kwartałach 2024 r. UE dokonała wywozu towarów o wartości 255 mld EUR do Zjednoczonego Królestwa, co stanowi wzrost o 1,7 % w porównaniu z tym samym okresem w 2023 r. oraz wzrost o 5,6 % w porównaniu z tym samym okresem w 2019 r.[18]

---

[15] Na krótko przed upływem terminu 31 października 2024 r., od którego miał być stosowany wymóg przedkładania zgłoszenia celnego dotyczącego bezpieczeństwa i ochrony, Zjednoczone Królestwo ponownie odroczyło ten termin do dnia 31 stycznia 2025 r. Oczekuje się, że opóźnienia we wdrażaniu kontroli przywozu zwierząt żywych z UE i EFTA oraz kontroli towarów niekwalifikujących się z Irlandii potrwają do lata 2025 r., przy czym dotychczasowe procedury pozostaną w mocy.

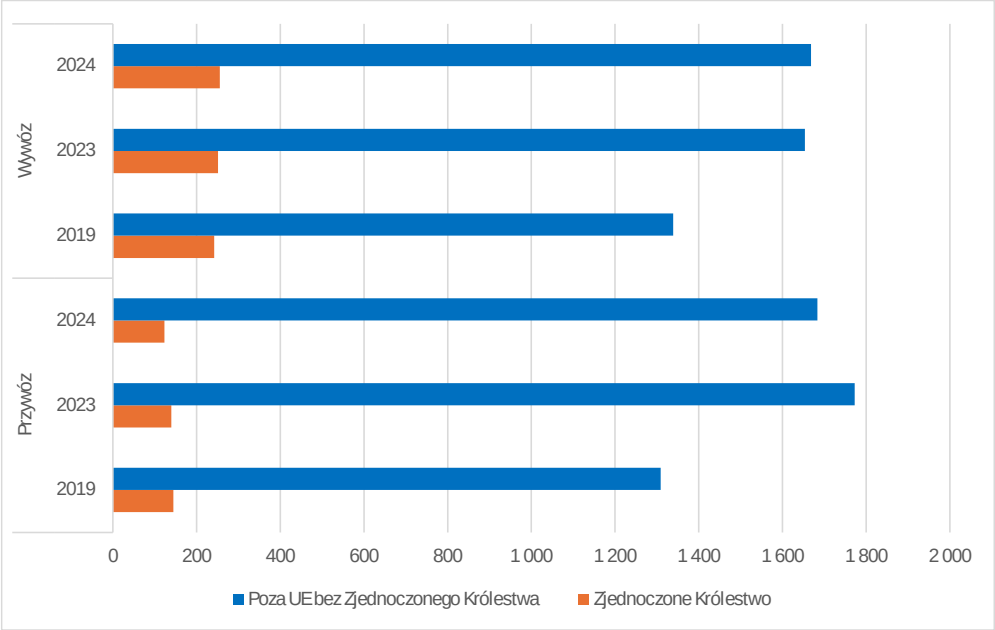
[16] Oznakowanie CE to certyfikat wskazujący, że produkt został oceniony przez producenta i uznany za spełniający unijne wymogi w zakresie bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska. Oznakowanie to jest wymagane w przypadku produktów wytwarzanych w dowolnym miejscu na świecie i następnie wprowadzanych do obrotu w UE.

[17] O ile nie określono inaczej, wszystkie dane liczbowe opierają się na danych Eurostatu: https://ec.europa.eu/eurostat/web/international-trade-in-goods/overview.

[18] W sprawozdaniu za punkt odniesienia przyjęto rok 2019, ponieważ w tym okresie wymiana handlowa między UE a Zjednoczonym Królestwem odbywała się w warunkach jednolitego rynku, zanim pandemia COVID-19 wpłynęła na dane. W 2019 r. dane dotyczące handlu były zgodne z pojęciami statystycznymi stosowanymi w państwach członkowskich UE. Od stycznia 2021 r. sprawozdania dotyczące handlu ze Zjednoczonym Królestwem sporządza się z wyłączeniem Irlandii Północnej, stosując pojęcia pozaunijne dotyczące handlu w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa i pojęcia wewnątrzunijne w odniesieniu do Irlandii Północnej.

Przywóz towarów do UE ze Zjednoczonego Królestwa w pierwszych trzech kwartałach 2024 r. wyniósł 123 mld EUR, co oznacza spadek o 11,5 % w porównaniu z tym samym okresem w 2023 r. i spadek o 14,7 % w porównaniu z tym samym okresem w 2019 r. Oznacza to, że chociaż wywóz towarów z UE do Zjednoczonego Królestwa nieznacznie rośnie, przywóz ze Zjednoczonego Królestwa do UE nadal spada. W pierwszych trzech kwartałach 2024 r. UE odnotowała znaczną nadwyżkę w handlu towarami ze Zjednoczonym Królestwem w wysokości 132 mld EUR.

W pierwszych trzech kwartałach 2024 r. wywóz towarów z UE do innych państw niebędących członkami UE wzrósł o 0,9 % w porównaniu z tym samym okresem w 2023 r. i o 24,6 % w porównaniu z tym samym okresem w 2019 r. Przywóz towarów do UE z innych państw niebędących członkami UE spadł o 5 % w porównaniu z tym samym okresem w 2023 r. i wzrósł o 28,6 % w porównaniu z tym samym okresem w 2019 r. Potwierdza to tendencję obserwowaną od czasu wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE, przy czym handel towarami z innymi państwami niebędącymi członkami UE rośnie szybciej niż handel towarami ze Zjednoczonym Królestwem.

Wykres 1: Handel towarami między UE a Zjednoczonym Królestwem w porównaniu z handlem UE z resztą świata, pierwsze trzy kwartały 2019 r., pierwsze trzy kwartały 2023 r. i pierwsze trzy kwartały 2024 r., w mld EUR. Źródło: Eurostat (zbiór danych ext_st_eu27_2020sitc).

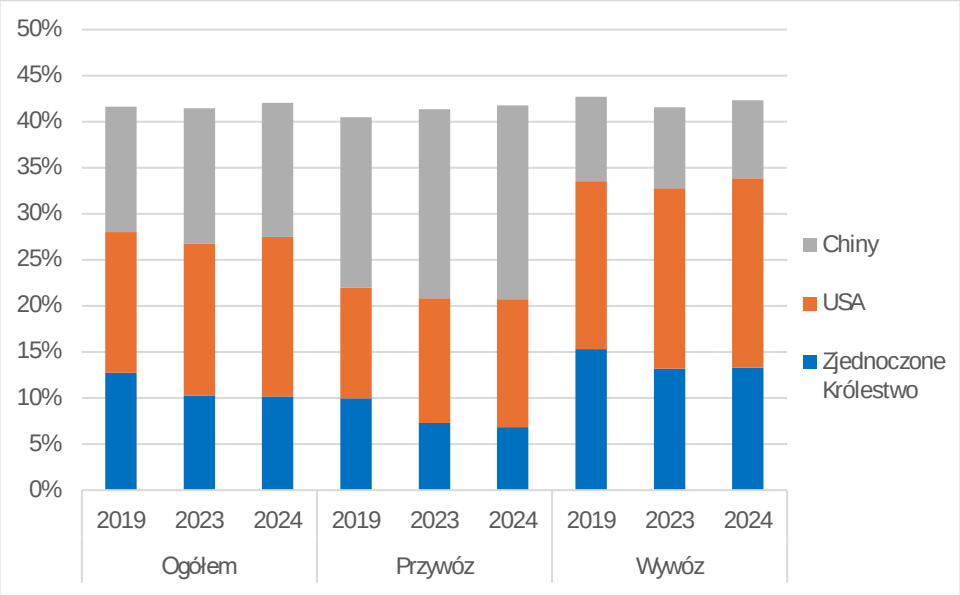
W pierwszych trzech kwartałach 2024 r. całkowity handel towarami ze Zjednoczonym Królestwem stanowił 10,2 % całkowitej wymiany handlowej UE z jej partnerami międzynarodowymi, co oznacza brak zmiany w porównaniu z tym samym okresem 2023 r. oraz spadek z 12,7 % w tym samym okresie 2019 r.

Eurostat publikuje dane dotyczące handlu towarami ze Zjednoczonym Królestwem w swoich „pozaunijnych" zbiorach danych.

W pierwszych trzech kwartałach 2024 r. Zjednoczone Królestwo było miejscem przeznaczenia 13,3 % wywozu towarów z UE (w porównaniu z 13,2 % w tym samym okresie 2023 r. i 15,3 % w tym samym okresie 2019 r.), ustępując tylko Stanom Zjednoczonym (20,6 %). Zjednoczone Królestwo było źródłem 6,8 % przywozu towarów do UE (w porównaniu z 7,3 % w tym samym okresie 2023 r. i 10 % w tym samym okresie 2019 r.), zajmując trzecie miejsce za Chinami (21,1 %) i Stanami Zjednoczonymi (13,9 %).

Dla porównania w 2023 r. UE była miejscem przeznaczenia 49 % wywozu towarów ze Zjednoczonego Królestwa i miejscem pochodzenia 55 % towarów przywożonych do Zjednoczonego Królestwa[19].

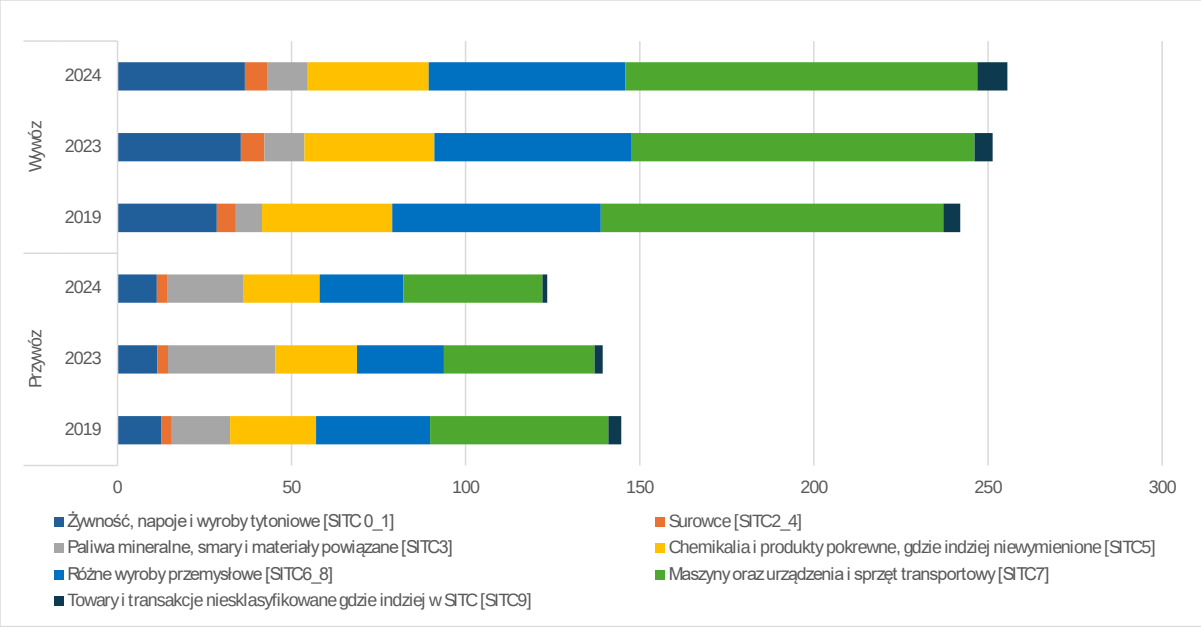
Dane te wskazują, że UE pozostaje najważniejszym partnerem handlowym Zjednoczonego Królestwa, jeśli chodzi o towary. Tymczasem w handlu towarami w UE również nastąpiła większa dywersyfikacja w ostatnich latach.

Wykres 2: Handel towarami UE z jej trzema najważniejszymi partnerami międzynarodowymi, pierwsze trzy kwartały 2019 r., pierwsze trzy kwartały 2023 r. i pierwsze trzy kwartały 2024 r. (%). Źródło: Eurostat (zbiór danych ext_st_eu27_2020sitc).

Sektory, w których wywóz towarów z UE do Zjednoczonego Królestwa wzrósł najbardziej w 2024 r. w porównaniu z 2023 r., to żywność, napoje i wyroby tytoniowe (+3,2 %), a także maszyny oraz urządzenia i sprzęt transportowy (+2,6 %). W 2024 r. przywóz towarów do UE ze Zjednoczonego Królestwa zmniejszył się we wszystkich kategoriach produktów.

[19] Izba Gmin. (2024) *Statystyki dotyczące wymiany handlowej między Zjednoczonym Królestwem a UE.* Dokument dostępny pod adresem: https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-7851/.

Wykres 3: Handel towarami między UE a Zjednoczonym Królestwem w ramach Standardowej klasyfikacji handlu międzynarodowego (SITC) dla towarów, pierwsze trzy kwartały 2019 r., pierwsze trzy kwartały 2023 r. i pierwsze trzy kwartały 2024 r., w mld EUR. Źródło: Eurostat (zbiór danych ext_st_eu27_2020sitc).

4.2. Usługi i inwestycje, handel cyfrowy, zamówienia publiczne oraz małe i średnie przedsiębiorstwa

Wykonywanie umowy o handlu i współpracy w obszarach usług i inwestycji, handlu cyfrowego, własności intelektualnej, zamówień publicznych oraz małych i średnich przedsiębiorstw przebiegało zasadniczo sprawnie i bez większych problemów, z wyjątkiem kwestii stosowania brytyjskiego **systemu sponsorowania wiz pracowniczych** dla usługodawców z UE. W Zjednoczonym Królestwie pracodawca, który chce zatrudnić pracownika zagranicznego, musi uzyskać zezwolenie brytyjskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, a następnie wystawić dla takiego pracownika zagranicznego zaproszenie (w obu przypadkach pracodawca musi uiścić opłatę), aby pracownik ten mógł ubiegać się o wizę (przy czym pracownik również ponosi dodatkowe opłaty). Chociaż celem tego systemu jest przede wszystkim zarządzanie migracją (tj. pracownikami zagranicznymi zamieszkałymi w Zjednoczonym Królestwie), ma on również zastosowanie do usługodawców zagranicznych (w tym z UE), którzy przybywają do Zjednoczonego Królestwa jedynie tymczasowo w celu świadczenia usługi (i niezależnie od tego, czy świadczenie tej usługi wchodzi w zakres zobowiązań wynikających z umowy o wolnym handlu, takiej jak umowa o handlu i współpracy) – w takim przypadku usługodawca musi otrzymać zaproszenie od swojego klienta, aby móc ubiegać się o wizę. UE wielokrotnie podnosiła kwestię złożoności tego systemu, jego nieproporcjonalnego obciążenia i braku jasności tego systemu we wspólnych organach ustanowionych na mocy umowy o handlu i współpracy[20]. Zastosowanie tego

[20] 16 maja 2024 r. na posiedzeniu Rady Partnerstwa, 24 października 2024 r. na posiedzeniu Specjalnego Komitetu Handlowego ds. Usług, Inwestycji i Handlu Cyfrowego oraz 12 grudnia 2024 r. na posiedzeniu Komitetu Partnerstwa Handlowego.

systemu do usługodawców z UE nadal utrudnia wdrożenie umowy o handlu i współpracy – w 2024 r. usługodawcom z UE przyznano jedynie siedemnaście wiz[21] pomimo bliskich powiązań gospodarczych między UE a Zjednoczonym Królestwem oraz zobowiązań dotyczących otwarcia rynku zawartych w umowie o handlu i współpracy. W rezultacie usługodawcy z UE napotykają trudności w obsłudze klientów w Zjednoczonym Królestwie. UE nadal wzywa Zjednoczone Królestwo do zwolnienia usługodawców objętych umową o handlu i współpracy z systemu sponsorowania wiz pracowniczych, ponieważ podważa on zobowiązania Zjednoczonego Królestwa w zakresie świadczenia usług w ramach czasowego pobytu (zob. art. 123 i kolejne umowy o handlu i współpracy).

Jeżeli chodzi o **uznawanie kwalifikacji zawodowych**, Komisja oczekuje na zmienione wspólne zalecenie, które ma zostać przedłożone przez Radę Architektów Europy i brytyjską Radę ds. Rejestracji Architektów, zgodnie z art. 158 ust. 3 umowy o handlu i współpracy, z myślą o ewentualnym rozpoczęciu negocjacji w sprawie porozumienia dotyczącego uznawania kwalifikacji zawodowych architektów[22]. Żadne inne stowarzyszenie zawodowe nie skontaktowało się z Komisją, aby zasygnalizować zainteresowanie uznawaniem kwalifikacji zawodowych przez Zjednoczone Królestwo.

Zgodnie z art. 211 ust. 1 umowy o handlu i współpracy UE i Zjednoczone Królestwo zobowiązały się do współpracy w zakresie różnych kwestii regulacyjnych w kontekście **handlu cyfrowego**. W związku z tym 30 kwietnia 2024 r. Komisja (DG ds. Sieci Komunikacyjnych, Treści i Technologii) oraz OFCOM (organ regulacyjny Zjednoczonego Królestwa ds. radiofonii i telewizji, usług telekomunikacyjnych i usług pocztowych) podpisały porozumienie administracyjne. Porozumienie to dotyczy głównie nadzoru nad oceną ryzyka i działań łagodzących prowadzonych przez dostawców dużych platform internetowych w obszarach, takich jak: (i) ochrona małoletnich w internecie; (ii) projektowanie technologii dostosowanych do wieku; (iii) przejrzystość platform internetowych; (iv) wpływ algorytmów na ryzyko systemowe; oraz (v) środki służące wykrywaniu i zgłaszaniu nielegalnych treści w internecie. Współpraca ta będzie obejmować przede wszystkim wymianę informacji. Porozumienie nie obejmuje wymiany informacji poufnych dotyczących podmiotów regulowanych, a każda ze stron zachowuje swoją autonomię regulacyjną i nadzorczą zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami[23]. To porozumienie administracyjne nie jest wiążące i nie pociąga za sobą żadnych skutków finansowych.

W dziedzinie **własności intelektualnej** trwają dyskusje między Urzędem Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej a Urzędem ds. Własności Intelektualnej Zjednoczonego Królestwa na temat protokołu ustaleń w celu poprawy współpracy administracyjnej, o której mowa w art. 273 ust. 2 lit. g) umowy o handlu i współpracy.

[21] Wiza dla usługodawcy (globalna mobilność biznesowa).

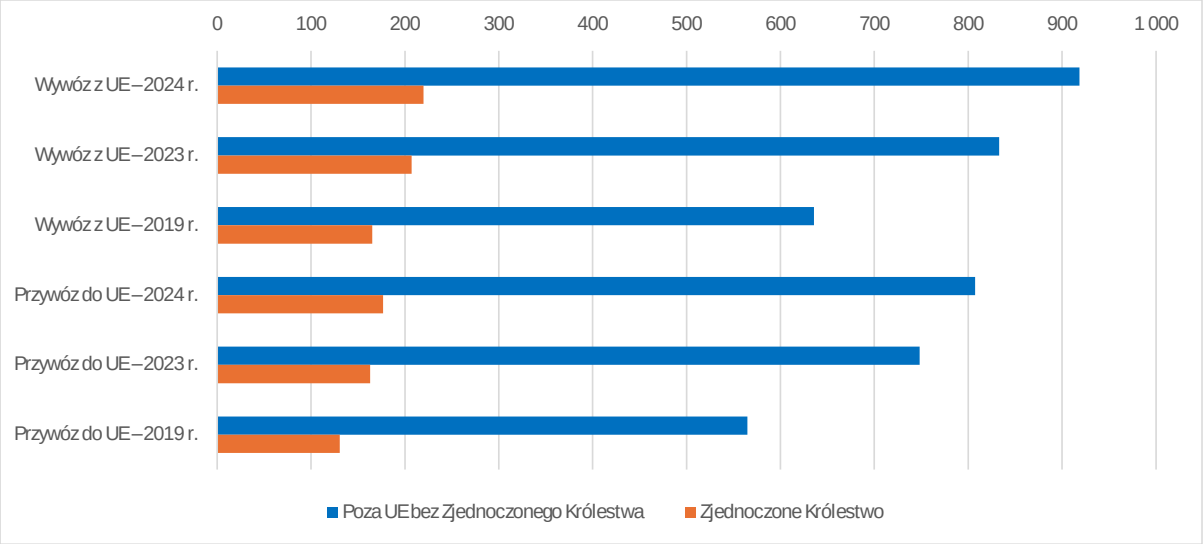
[22] Jak wyjaśniono w ubiegłorocznym sprawozdaniu, wniosek zawarty w pierwotnym wspólnym zaleceniu z października 2022 r. nie był zrównoważony i szkodził architektom z UE.

[23] Komisji powierzono realizację określonych zadań w zakresie wdrażania i egzekwowania przepisów na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych (akt o usługach cyfrowych), Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

W 2024 r. handel usługami między UE a Zjednoczonym Królestwem kształtował się w sposób przedstawiony w poniższych akapitach[24].

W pierwszych trzech kwartałach 2024 r. UE dokonała wywozu usług o wartości 220 mld EUR do Zjednoczonego Królestwa, co stanowi wzrost o 6,2 % w porównaniu z tym samym okresem w 2023 r. oraz wzrost o 33,2 % w porównaniu z tym samym okresem w 2019 r. Wartość przywozu usług do UE ze Zjednoczonego Królestwa w pierwszych trzech kwartałach 2024 r. wyniosła 177 mld EUR, co oznacza wzrost o 8,5 % w porównaniu z tym samym okresem w 2023 r. i wzrost o 35,3 % w porównaniu z tym samym okresem w 2019 r. W przeciwieństwie do handlu towarami w przypadku dwustronnego handlu usługami odnotowano znaczny wzrost. W pierwszych trzech kwartałach 2024 r. UE odnotowała nadwyżkę w handlu usługami ze Zjednoczonym Królestwem w wysokości 43 mld EUR.

W pierwszych trzech kwartałach 2024 r. wywóz usług z UE do innych państw niebędących członkami UE wzrósł o 10,3 % w porównaniu z tym samym okresem w 2023 r. i o 44,5 % w porównaniu z tym samym okresem w 2019 r. Przywóz usług do UE z innych państw niebędących członkami UE wzrósł o 7,9 % w porównaniu z tym samym okresem w 2023 r. i o 42,9 % w porównaniu z tym samym okresem w 2019 r. Potwierdza to tendencję obserwowaną od czasu wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE, przy czym handel usługami z innymi państwami niebędącymi członkami UE rośnie dynamiczniej niż handel usługami ze Zjednoczonym Królestwem, przy czym podobną tendencję obserwuje się w handlu towarami.

Wykres 4: Handel usługami między UE a Zjednoczonym Królestwem w porównaniu z handlem UE z resztą świata, pierwsze trzy kwartały 2019 r., pierwsze trzy kwartały 2023 r. i pierwsze trzy kwartały 2024 r., w mld EUR. Źródło: Eurostat (zbiór danych bop_eu6_q).

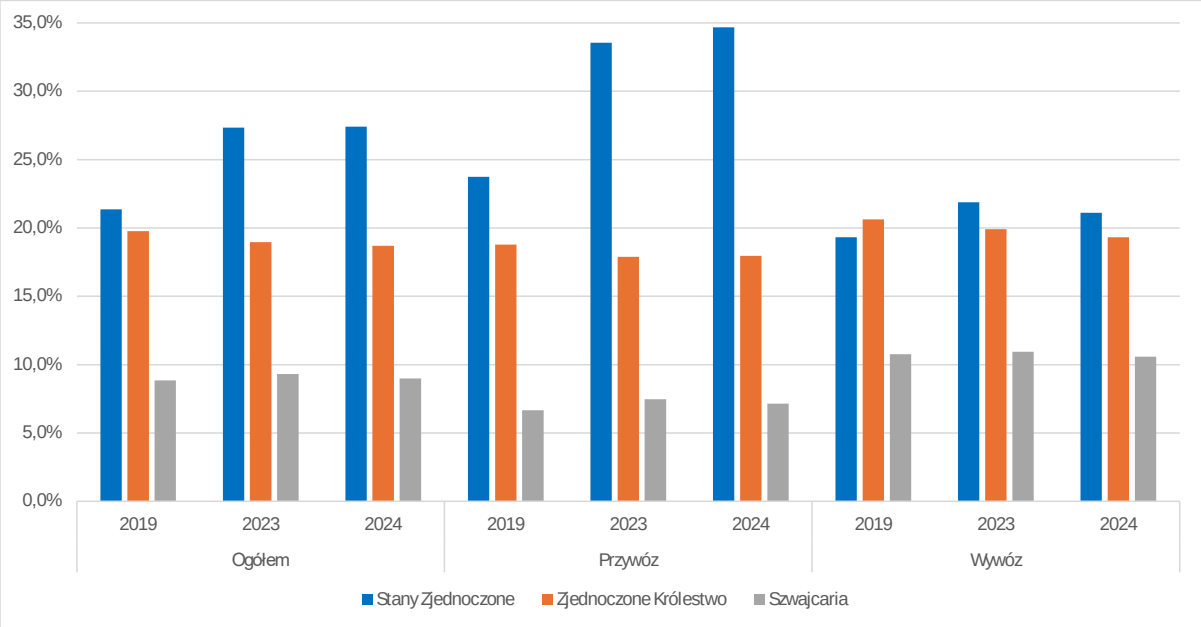
W pierwszych trzech kwartałach 2024 r. całkowity handel usługami ze Zjednoczonym Królestwem stanowił 18,7 % całkowitej wymiany handlowej UE z jej partnerami

[24] O ile nie określono inaczej, wszystkie dane liczbowe opierają się na danych Eurostatu: https://ec.europa.eu/eurostat/web/balance-of-payments/overview https://ec.europa.eu/eurostat/web/international-trade-in-services/overview.

międzynarodowymi, co oznacza nieznaczny spadek z poziomu 19,0 % w tym samym okresie 2023 r. oraz spadek z 19,8 % w tym samym okresie 2019 r.

Zjednoczone Królestwo było miejscem przeznaczenia 19,3 % wywozu usług z UE w pierwszych trzech kwartałach 2024 r. (w porównaniu z 19,9 % w tym samym okresie 2023 r. i 20,6 % w tym samym okresie 2019 r.), ustępując tylko Stanom Zjednoczonym (21,1 %). Zjednoczone Królestwo było miejscem przeznaczenia 18,0 % przywozu usług z UE w pierwszych trzech kwartałach 2024 r. (w porównaniu z 17,9 % w tym samym okresie 2023 r. i 18,8 % w tym samym okresie 2019 r.), ustępując tylko Stanom Zjednoczonym (34,7 %).

Dla porównania w 2023 r. UE odpowiadała za 36 % wywozu usług ze Zjednoczonego Królestwa i 46 % przywozu usług[25], co świadczy o tym, że UE była zdecydowanie najważniejszym partnerem Zjednoczonego Królestwa w handlu usługami. Podobnie jak w przypadku handlu towarami w ostatnich latach handel usługami w UE również uległ większej dywersyfikacji.

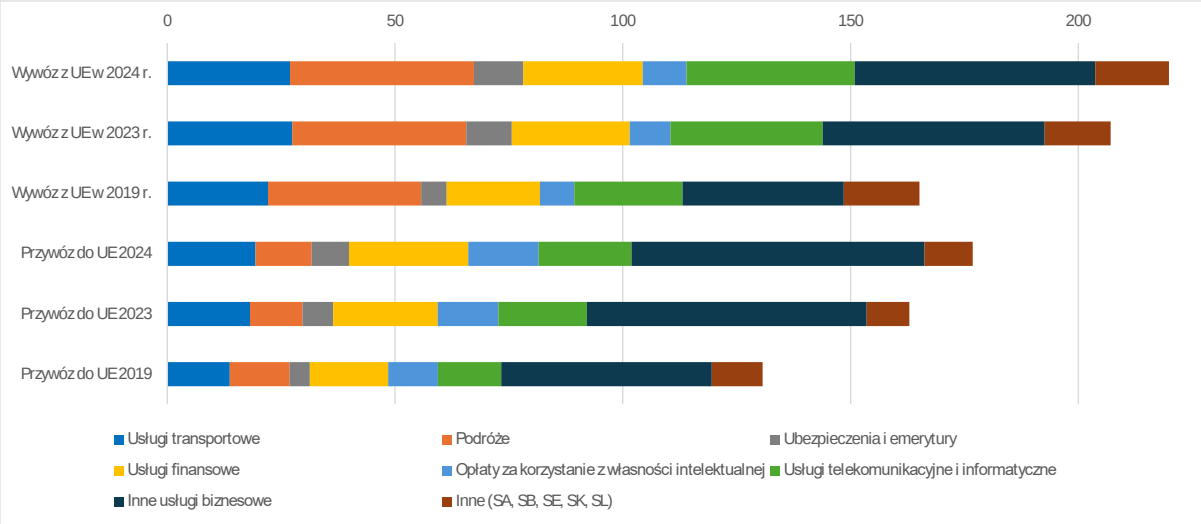
Wykres 5: Handel usługami UE z jej trzema najważniejszymi partnerami międzynarodowymi, pierwsze trzy kwartały 2019 r., pierwsze trzy kwartały 2023 r. i pierwsze trzy kwartały 2024 r. (%). Źródło: Eurostat (zbiór danych bop_eu6_q).

Sektory, w których wywóz z UE do Zjednoczonego Królestwa wzrósł najbardziej w 2024 r. w porównaniu z 2023 r., to „inne (SA, SB, SE, SK, SL)"[26] (+11,7 %), usługi telekomunikacyjne i informatyczne (+10,7 %), inne usługi biznesowe (+8,3 %) oraz usługi

[25] Izba Gmin. (2024) Statystyki dotyczące wymiany handlowej między Zjednoczonym Królestwem a UE. Dokument dostępny pod adresem: https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-7851/.

[26] Rodzaje usług objętych pozycją „Inne" to: SA – usługi produkcyjne w odniesieniu do nakładów rzeczowych będących własnością osób trzecich, SB – usługi konserwacji i naprawy, SE – budownictwo, SK – usługi kulturalne, rekreacyjne i świadczone na rzecz osób, SL – towary i usługi sektora rządowego oraz usługi nieprzypisane.

w zakresie ubezpieczeń i emerytur (+7,8 %). Największy wzrost przywozu do UE ze Zjednoczonego Królestwa odnotowano w sektorach usług w zakresie ubezpieczeń i emerytur (+21,9 %), opłat za korzystanie z własności intelektualnej (15,9 %), usług finansowych (14,4 %) oraz „innych (SA, SB, SE, SK, SL)”[27] (+13,2 %).

Wykres 6: Handel usługami między UE a Zjednoczonym Królestwem w pierwszych trzech kwartałach 2024 r. w porównaniu z tym samym okresem 2023 r. i tym samym okresem 2019 r., w podziale na rodzaje usług, w mld EUR. Źródło: Eurostat (zbiór danych bop_eu6_q).

4.3. Prawa własności intelektualnej

Nadal trwają dyskusje między Urzędem Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej a Urzędem ds. Własności Intelektualnej Zjednoczonego Królestwa na temat protokołu ustaleń w celu poprawy współpracy administracyjnej, o której mowa w art. 273 ust. 2 lit. g) umowy o handlu i współpracy.

4.4. Równe warunki działania

W październiku 2024 r. Komisja Europejska i Zjednoczone Królestwo zakończyły dyskusje techniczne na temat umowy o współpracy w dziedzinie konkurencji[27] w następstwie decyzji Rady z czerwca 2023 r. upoważniającej do negocjacji. Umowa ta, będąca „umową uzupełniającą” na mocy art. 361 ust. 4 umowy o handlu i współpracy, umożliwi Komisji, krajowym organom ochrony konkurencji państw członkowskich UE oraz Urzędowi ds. Konkurencji i Rynków Zjednoczonego Królestwa bezpośrednią współpracę w dochodzeniach w sprawach z zakresu konkurencji. Jest to pierwsza umowa UE umożliwiająca krajowym organom ochrony konkurencji współpracę z organem ochrony konkurencji państwa niebędącego członkiem UE, jak przewidziano w umowie o handlu i współpracy w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa. Umowa ta ułatwi koordynację dochodzeń, zgłaszanie istotnych spraw dotyczących praktyk monopolistycznych i łączenia przedsiębiorstw oraz wymianę informacji, przy jednoczesnym zapewnieniu unikania konfliktów. Informacje poufne będą przekazywane wyłącznie za zgodą przedsiębiorstwa

[27] Komunikat prasowy: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/ip_24_5468.

objętego dochodzeniem. Umowa wejdzie w życie po ratyfikacji przez UE i Zjednoczone Królestwo.

W 2024 r. odnotowano również szereg zmian w polityce wpływających na równe warunki działania w dziedzinie subsydiów, podatków oraz standardów pracy i standardów społecznych, które szczegółowo opisano w sekcji 5 poniżej.

4.5. Energia

Biorąc pod uwagę obecną sytuację geopolityczną i wspólne ambicje w zakresie neutralności klimatycznej, zacieśnienie współpracy w dziedzinie energii między UE a Zjednoczonym Królestwem jest szczególnie ważne. Znaczenie współpracy w tej dziedzinie podkreślono na trzecim posiedzeniu Rady Partnerstwa, które dotyczyło głównie kwestii związanych z klimatem i energią. Od tego czasu poczyniono znaczne postępy w wykonywaniu postanowień umowy o handlu i współpracy dotyczących energii, w tym wprowadzono zmiany przedstawione w poniższych punktach:

Aby wspierać starania na rzecz odejścia od rosyjskich paliw, nadal podkreśla się ogromne znaczenie współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem na mocy art. 315 umowy o handlu i współpracy w zakresie **bezpieczeństwa dostaw**. Przed sezonem zimowym 2024–2025 przeprowadzono wymianę techniczną na temat gotowości w zakresie gazu i energii elektrycznej oraz bezpieczeństwa działalności na obszarach morskich. Ponadto UE i Zjednoczone Królestwo uzgodniły również zacieśnienie tej współpracy poprzez ustanowienie nowej grupy roboczej ds. bezpieczeństwa dostaw podczas piątego posiedzenia Specjalnego Komitetu ds. Energii[28]. Posiedzenia tej grupy roboczej zaplanowano na 2025 r.

Nastąpiła wymiana informacji w zakresie **rozwijania energii morskiej ze źródeł odnawialnych**, zgodnie z art. 321 umowy o handlu i współpracy oraz w ramach protokołu ustaleń w sprawie współpracy w dziedzinie energii morskiej ze źródeł odnawialnych, który to protokół został zawarty między uczestnikami współpracy w dziedzinie energetyki na Morzu Północnym a Zjednoczonym Królestwem[29].

UE i Zjednoczone Królestwo poczyniły również postępy we **współpracy między operatorami systemów przesyłowych oraz między organami regulacyjnymi**, jak przewidziano w art. 317 i 318 umowy o handlu i współpracy. W szczególności obie strony osiągnęły porozumienie w kwestii wytycznych[30] dotyczących uzgodnień między ich

[28] Decyzja nr 2/2024 Specjalnego Komitetu ds. Energii: 741b6df6-7270-4cb1-b00e-9ac18a1e12b7_pl.

[29] Protokół ustaleń w sprawie współpracy w dziedzinie energii morskiej ze źródeł odnawialnych między uczestnikami współpracy w dziedzinie energetyki na Morzu Północnym (NSEC), z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony: https://circabc.europa.eu/ui/group/9198696f-e42c-4a88-b4f1-7a1788eb9b7c/library/6eba274d-4cae-4e40-b9b7-c9775812803a/details.

[30] Decyzja nr 1/2024 Specjalnego Komitetu ds. Energii, Dz.U. L, 2024/1550, 31.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1550/oj.

operatorami systemów przesyłowych gazu i energii elektrycznej[31] oraz między ich organami regulacyjnymi[32]. Następnie na piątym posiedzeniu Specjalnego Komitetu ds. Energii zatwierdzono te uzgodnienia, wyznaczając kierunek zintensyfikowanej współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem.

Jednym z kluczowych wyzwań pozostaje wdrożenie **nowych uzgodnień dotyczących obrotu energią elektryczną**, o których mowa w art. 312 i załączniku 29 do umowy o handlu i współpracy. Aby wyjaśnić kolejne kroki i zapewnić dalszą dynamikę, UE i Zjednoczone Królestwo uzgodniły plan działania określający kluczowe etapy realizacji[33]. W grudniu 2024 r. Specjalny Komitet ds. Energii przyjął zalecenie, w którym zwrócił się do operatorów systemów przesyłowych z UE i Zjednoczonego Królestwa o przeprowadzenie dodatkowych prac technicznych dotyczących wdrożenia tych uzgodnień dotyczących obrotu[34]. Prace wdrożeniowe będą prowadzone również w 2025 r., zgodnie z orientacyjnym harmonogramem planu działania.

4.6. Transport

Realizacja umowy o handlu i współpracy w dziedzinie transportu przebiegała sprawnie i koncentrowała się na skutecznym wykonywaniu praw wzajemnie przyznanych przez UE i Zjednoczone Królestwo.

W dziedzinie **bezpieczeństwa lotniczego** spośród 20 wniosków o walidację certyfikatów wydanych przez Urząd Lotnictwa Cywilnego Zjednoczonego Królestwa, Agencja UE ds. Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA) zatwierdziła 9 wniosków na podstawie art. 446 umowy o handlu i współpracy w związku z załącznikiem 30 do tej umowy. Przy wsparciu EASA organy Zjednoczonego Królestwa zatwierdziły 14 z 21 projektów przedłożonych przez wnioskodawców z UE, przy czym liczby te mieszczą się w oczekiwanym zakresie aktywności pod względem walidacji.

W dziedzinie **transportu lotniczego** do końca 2024 r. zawarto 23 umowy dwustronne[35] dotyczące przewozów wyłącznie towarowych między państwami członkowskim UE a Zjednoczonym Królestwem zgodnie z art. 419 ust. 4 i 9 umowy o handlu i współpracy, czyli tyle samo co w 2023 r. Ponadto w 25 państwach członkowskich UE dopuszcza się elastyczne, krótkoterminowe zezwolenia na niektóre loty nieregularne służące do przewożenia towarów lub pasażerów między Zjednoczonym Królestwem a UE (co obejmuje

[31] Europejska sieć operatorów systemów przesyłowych energii elektrycznej i europejska sieć operatorów systemów przesyłowych gazu w UE oraz operatorzy systemów przesyłowych energii elektrycznej i gazu w Zjednoczonym Królestwie.

[32] Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki i organ regulacyjny w Zjednoczonym Królestwie.

[33] Zob. załącznik C do protokołu posiedzenia Specjalnego Komitetu ds. Energii z 7 listopada 2024 r.: https://commission.europa.eu/document/download/02c700d0-3e75-4af0-ae45-119983d9cf6c_en?filename=20241107-eu-uk-sce-5th-meeting-final-pl.pdf.

[34] Zalecenie nr 1/2024 Specjalnego Komitetu ds. Energii: 388d6f57-7f4a-46b1-802f-7ea585673517_pl.

[35] Umowy dwustronne ze Zjednoczonym Królestwem podpisały następujące państwa członkowskie: Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niderlandy, Niemcy, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry i Włochy.

„trzecią i czwartą wolność lotniczą", tj., odpowiednio, prawo przewożenia pasażerów z własnego państwa do innego państwa oraz prawo do przewożenia pasażerów z innego państwa do swojego państwa). Niektóre z tych zezwoleń mają charakter nieograniczony, o ile mają zastosowanie do konkretnych linii lotniczych, a nie ogólnie do Zjednoczonego Królestwa.

W dziedzinie **transportu drogowego** trwają prace nad wykonaniem postanowień umowy o handlu i współpracy dotyczących wymiany informacji i danych między krajowymi rejestrami elektronicznymi (por. część A sekcja 1 art. 14 załącznika 31 do umowy o handlu i współpracy). Prace te obejmują kwestię połączenia Zjednoczonego Królestwa z europejskimi rejestrami przedsiębiorców transportu drogowego (ERRU), które łączą krajowe rejestry przedsiębiorców transportu drogowego i zawierają informacje na temat poważnych naruszeń przepisów dotyczących transportu drogowego. W związku z tym trwają również prace nad sporządzeniem wykazu poważnych naruszeń, które będą wymieniane za pośrednictwem ERRU po połączeniu Zjednoczonego Królestwa. Inicjatywy te mają na celu wzmocnienie współpracy i wymiany danych między UE a Zjednoczonym Królestwem.

4.7. Rybołówstwo

W 2024 r. UE i Zjednoczone Królestwo kontynuowały dobrą współpracę we wdrażaniu postanowień umowy o handlu i współpracy w sektorze rybołówstwa. Specjalny Komitet ds. Rybołówstwa stanowił forum do dyskusji na temat zrównoważonego zarządzania stadami wspólnie eksploatowanymi. Trzy konkretne kwestie wywołały jednak obawy po stronie UE.

Po pierwsze, ze skutkiem od 26 marca 2024 r., Zjednoczone Królestwo postanowiło **zakazać połowów dobijaków** w wodach angielskich Morza Północnego[36] i we wszystkich wodach szkockich[37], tym samym uniemożliwiając statkom UE prowadzenie tych zrównoważonych połowów. UE kwestionuje zgodność decyzji Zjednoczonego Królestwa w tej sprawie z umową o handlu i współpracy. W związku z tym w kwietniu 2024 r. UE rozpoczęła formalne konsultacje ze Zjednoczonym Królestwem w ramach mechanizmu rozstrzygania sporów, o którym mowa w umowie o handlu i współpracy. Konsultacje te zakończyły się bez wspólnie uzgodnionego rozwiązania, a następnie UE zwróciła się o powołanie trybunału arbitrażowego. Oczekuje się, że orzeczenie w sprawie zgodności zakazu z umową o handlu i współpracy zostanie wydane najpóźniej do końca kwietnia 2025 r. W międzyczasie UE pozostaje otwarta na polubowne rozstrzygnięcie sporu[38].

Po drugie, UE ściśle monitorowała **środki zarządzania** przyjęte i planowane przez Zjednoczone Królestwo. Uznając autonomię regulacyjną obu stron, UE wyraziła

[36] https://www.gov.uk/government/news/nature-recovery-to-be-accelerated-as-the-government-delivers-on-measures-to-protect-land-and-sea.

[37] https://www.gov.scot/publications/sandeel-prohibition-fishing-scotland-order-2024-final-business-regulatory-impact-assessment/.

[38] Więcej informacji na temat sporu można znaleźć w komunikacie prasowym dotyczącym rozpoczęcia konsultacji z kwietnia 2024 r.: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fpl/ip_24_2050 i w Daily News z 25 października 2024 r. w sprawie wniosku o powołanie trybunału arbitrażowego: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/mex_24_5470.

zaniepokojenie możliwym wpływem tych środków na flotę UE i ściśle monitoruje, czy wszystkie środki stosowane przez Zjednoczone Królestwo są zgodne z celami i zasadami umowy o handlu i współpracy. UE z zadowoleniem przyjęła gotowość Zjednoczonego Królestwa do podjęcia dyskusji na ten temat.

Po trzecie, UE konsekwentnie zwracała uwagę Zjednoczonego Królestwa na ogromne znaczenie wprowadzenia ustaleń dotyczących stabilnego, wzajemnego **dostępu do wód od lipca 2026 r.** Zjednoczone Królestwo uznało jednak podjęcie dyskusji w tej sprawie za przedwczesne.

W grudniu 2024 r. UE i Zjednoczone Królestwo zakończyły coroczne konsultacje na podstawie art. 498 umowy o handlu i współpracy, mające na celu ustalenie całkowitych dopuszczalnych połowów w 2025 r. w odniesieniu do wspólnie eksploatowanych stad. Strony osiągnęły kompleksowe porozumienie dotyczące wszystkich stad, zapewniające unijnej flocie uprawnienia do połowów około 428 000 ton, których wartość szacuje się na około 1,4 mld EUR w oparciu o historyczne ceny wyładunku skorygowane o inflację[39].

4.8. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego

Wdrożenie **Protokołu w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego** do umowy o handlu i współpracy (zwanego dalej „protokołem") przebiegało sprawnie i nie stwierdzono problemów systemowych ani strukturalnych.

Aby zapewnić dalsze wytyczne dotyczące wykładni niektórych postanowień protokołu, a mianowicie jego art. SSC.11 dotyczącego ustawodawstwa mającego zastosowanie do pracowników delegowanych i osób prowadzących działalność na własny rachunek, tymczasowo pracujących poza państwem właściwym, 5 czerwca 2024 r. Specjalny Komitet ds. Koordynacji Zabezpieczenia Społecznego przyjął zalecenie nr 1/2024[40].

8 listopada 2024 r. Specjalny Komitet ds. Koordynacji Zabezpieczenia Społecznego przyjął decyzję nr 1/2024 zmieniającą niektóre załączniki do protokołu[41]. Decyzja ta ma na celu aktualizację odniesień do przepisów krajowych i decyzji politycznych państw, które są istotne dla wykonania protokołu.

Ponadto Specjalny Komitet ds. Koordynacji Zabezpieczenia Społecznego kontynuował prace techniczne dotyczące różnych tematów, takich jak: (i) zmiany w standardowych dokumentach elektronicznych i przenośnych dokumentach; (ii) procedury zwrotu kosztów świadczeń z tytułu choroby; oraz (iii) transpozycja odpowiednich decyzji Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego.

[39] Zob. komunikat prasowy: https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/news/eu-and-uk-agree-fishing-opportunities-2025-worth-eu14-billion-eu-fishers-2024-12-09_pl.

[40] Zalecenie nr 1/2024 Specjalnego Komitetu ds. Koordynacji Zabezpieczenia Społecznego, Dz.U. L, 2024/1754, 24.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1754/oj.

[41] Decyzja nr 1/2024 Specjalnego Komitetu ds. Koordynacji Zabezpieczenia Społecznego, Dz.U. L, 2024/3002, 8.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3002/oj.

4.9. Współpraca organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych

Wykonywanie umowy o handlu i współpracy w zakresie egzekwowania prawa i współpracy sądowej przebiegało sprawnie.

W obszarze **wymiany profili DNA i odcisków palców** do końca 2024 r. wszystkie państwa członkowskie i Zjednoczone Królestwo udzieliły sobie nawzajem dostępu do swoich krajowych baz danych DNA w celu zautomatyzowanego przeszukania, zgodnie z art. 530 umowy o handlu i współpracy. Ponadto 22 państwa członkowskie[42] i Zjednoczone Królestwo udzieliły sobie nawzajem dostępu do swoich krajowych baz danych dotyczących odcisków palców, zgodnie z art. 534 umowy o handlu i współpracy.

Jeżeli chodzi o **wymianę danych rejestracyjnych pojazdów**, w 2024 r. Zjednoczone Królestwo poinformowało Specjalny Komitet ds. Współpracy Organów Ścigania i Wymiarów Sprawiedliwości, że wypełniło swoje obowiązki wynikające z części trzeciej, tytuł II umowy o handlu i współpracy. Następnie Rada wszczęła procedurę oceny wypełnienia tych obowiązków zgodnie z art. 540 umowy o handlu i współpracy oraz załącznikiem 39. Na podstawie sprawozdania z oceny Rada podejmie decyzję w sprawie daty, od której państwa członkowskie mogą rozpocząć przekazywanie danych Zjednoczonemu Królestwu. Państwa członkowskie i Zjednoczone Królestwo będą mogły wówczas przeprowadzać zautomatyzowane przeszukanie w krajowych bazach danych drugiej strony na podstawie art. 537 umowy o handlu i współpracy.

4.10. Stowarzyszenie Zjednoczonego Królestwa z niektórymi programami unijnymi

1 stycznia 2024 r., zgodnie z warunkami określonymi w części piątej umowy o handlu i współpracy[43], Zjednoczone Królestwo stało się państwem stowarzyszonym z programem „Horyzont Europa" i komponentem Copernicus programu kosmicznego na podstawie wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027[44]. Ogólnie rzecz biorąc, wykonanie części piątej umowy o handlu i współpracy w 2024 r. przebiegało sprawnie w odniesieniu do tych programów. Podmioty ze Zjednoczonego Królestwa mogą obecnie nie tylko uczestniczyć w procedurach przyznawania dotacji w ramach programu „Horyzont Europa", ale wiele z tych podmiotów otrzymało już finansowanie.

Zgodnie z art. 22 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/695 ustanawiającego program „Horyzont Europa" w roku 2024 podmioty ze Zjednoczonego Królestwa nie mogły uczestniczyć w niektórych działaniach w ramach programu „Horyzont Europa" związanych z unijnymi aktywami strategicznymi, strategicznymi interesami Unii, jej autonomią strategiczną lub bezpieczeństwem strategicznym. Takie ograniczenie uczestnictwa podmiotów ze

[42] Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Niemcy, Węgry, Łotwa, Litwa, Luksemburg, Malta, Niderlandy, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia i Szwecja.

[43] Więcej informacji na temat procedury stowarzyszenia można znaleźć w ubiegłorocznym sprawozdaniu.

[44] Zjednoczone Królestwo uzyskało również dostęp do usług unijnego komponentu obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych w ramach programu kosmicznego.

Zjednoczonego Królestwa miało zastosowanie do 33 działań (z około 1 000), w szczególności w dziedzinach badań kwantowych i kosmicznych prowadzonych w ramach programu prac „Horyzont Europa" na lata 2023–2024, z których 3 działania są finansowane ze środków budżetowych na 2024 r. i uznawane za wyłączenia w ramach umowy o handlu i współpracy.

Szczególną kwestią, którą należy podkreślić, są trudne warunki, z jakimi mają do czynienia naukowcy z UE korzystający z programu Horyzont Europa i chcący skorzystać z mobilności w kierunku Zjednoczonego Królestwa, którzy to naukowcy muszą ponosić zwiększone opłaty wizowe i dopłaty za opiekę zdrowotną. Na posiedzeniu Rady Partnerstwa w maju 2024 r. UE wezwała Zjednoczone Królestwo do powrotu do poprzednich poziomów opłat wizowych i dopłat do opieki zdrowotnej.

Ponadto Zjednoczone Królestwo korzystało z usług świadczonych w ramach programu Copernicus, a podmioty ze Zjednoczonego Królestwa mogły brać udział w postępowaniach przetargowych w ramach komponentu Copernicus programu kosmicznego Unii.

Zgodnie z art. 730 umowy o handlu i współpracy 9 października 2024 r. podpisano porozumienie o współpracy w dziedzinie statystyki między Eurostatem a Urzędem Statystycznym Zjednoczonego Królestwa. Porozumienie to określa ramy współpracy między Eurostatem a Urzędem Statystycznym Zjednoczonego Królestwa, umożliwiając wymianę danych statystycznych istotnych dla uczestnictwa Zjednoczonego Królestwa w niektórych programach UE. Porozumienie to ma na celu ułatwienie wymiany informacji statystycznych w celu wsparcia procesu decyzyjnego zarówno w UE, jak i w Zjednoczonym Królestwie i jest częścią trwającego wykonywania umowy o handlu i współpracy.

5. Zmiany w prawie Zjednoczonego Królestwa

Komisja nadal uważnie monitorowała zmiany legislacyjne w Zjednoczonym Królestwie, w szczególności pod kątem ich wpływu na zobowiązania wynikające z umowy o handlu i współpracy.

W niniejszej sekcji podsumowano zmiany w odpowiednich przepisach Zjednoczonego Królestwa o charakterze przekrojowym (sekcja 5.1) oraz dotyczące kontroli subsydiów i podatków (sekcja 5.2), a także standardów pracy i standardów społecznych, środowiska i klimatu (sekcja 5.3). Przeanalizowano w niej najważniejsze wnioski ustawodawcze (projekty ustaw) i przyjęte ustawodawstwo (ustawy). W przypadkach, w których przyjęto nowe przepisy, w sprawozdaniu podkreślono ich znaczenie dla umowy o handlu i współpracy. Zapowiedzi dotyczące planów politycznych i konsultacji publicznych nie zostały uwzględnione. Chociaż zapowiedzi te mogą wskazywać przyszły kierunek polityki, formułowanie wniosków na temat ich znaczenia dla umowy o handlu i współpracy byłoby przedwczesne.

5.1. Kwestie przekrojowe

Poprzedni rząd Zjednoczonego Królestwa przyjął przepisy (**ustawa o nielegalnej migracji**[45] i **ustawa o bezpieczeństwie w Rwandzie**[46]) uniemożliwiające pobyt w Zjednoczonym Królestwie osobom, które nielegalnie wjeżdżają na jego terytorium – by je zatrzymywać i niezwłocznie wydalać albo do kraju pochodzenia, albo do innego kraju. 13 maja 2024 r. Wysoki Trybunał Irlandii Północnej orzekł[47], że przepisy ustawy o nielegalnej migracji są niezgodne z ramami windsorskimi (art. 2 ust. 1) i należy odstąpić od ich stosowania, oraz uznał inne przepisy za niezgodne z europejską konwencją praw człowieka. 30 stycznia 2025 r. nowy premier Zjednoczonego Królestwa przedstawił w parlamencie nową ustawę o imigracji[48], która ma uchylić ustawę o bezpieczeństwie w Rwandzie oraz niektóre przepisy ustawy o nielegalnej migracji. Premier zadeklarował również, że Zjednoczone Królestwo nie wycofa się z europejskiej konwencji praw człowieka. W międzyczasie ustawy o nielegalnej migracji i o bezpieczeństwie w Rwandzie nadal obowiązują, chociaż większości ich przepisów nie wdrożono.

23 października 2024 r. nowy rząd Zjednoczonego Królestwa przedłożył projekt ustawy o (wykorzystywaniu i dostępie do) danych[49]. Celem tego projektu jest m.in. reforma niektórych elementów ram **ochrony danych** w Zjednoczonym Królestwie, na których Komisja oparła swoje decyzje dotyczące adekwatności poziomu ochrony danych osobowych. Projekt ustawy ma na celu wprowadzenie zmian w kilku obszarach, w szczególności w zakresie: (i) podstaw prawnych przetwarzania danych osobowych; (ii) przepisów dotyczących przekazywania danych osobowych do innych państw; oraz (iii) ustanowienia i funkcjonowania niezależnego organu nadzorczego ds. ochrony danych. Komisja będzie nadal monitorować proces legislacyjny.

Zjednoczone Królestwo kontynuowało prace nad pobrexitowymi krajowymi ramami regulacyjnymi, wprowadzając istotne zmiany, w tym opracowując **projekt ustawy o regulacji produktów i metrologii**[50]. Ten projekt ustawy umożliwia selektywne dostosowanie do aktualizacji unijnych norm produktowych i metrologicznych tam, gdzie jest to korzystne.

5.2. Kontrola subsydiów i podatki

Komisja nadal uważnie monitorowała system **subsydiów** Zjednoczonego Królestwa, koncentrując się w szczególności na następujących kwestiach: (i) funkcjonowanie brytyjskiej bazy danych dotyczącej przejrzystości subsydiów; (ii) działania związane z egzekwowaniem

[45] Ustawa o nielegalnej migracji z 2023 r.: https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2023/37.

[46] Ustawa o bezpieczeństwie w Rwandzie (azyl i imigracja) z 2024 r.: https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2024/8.

[47] Streszczenie wyroku – In re NIHRC and JR 295 (ustawa o nielegalnej migracji z 2023 r.): https://www.judiciaryni.uk/judicial-decisions/summary-judgment-re-nihrc-and-jr-295-illegal-migration-act-2023

[48] Projekt ustawy o bezpieczeństwie granic, azylu i imigracji: https://bills.parliament.uk/bills/3929.

[49] Projekt ustawy o (wykorzystywaniu i dostępie do) danych [HL]: https://bills.parliament.uk/bills/3825. Odstąpiono od dalszych prac nad projektem ustawy o ochronie danych i informacjach cyfrowych (nr 2) poprzedniego rządu.

[50] Projekt ustawy o regulacji produktów i metrologii [HL]: https://bills.parliament.uk/bills/3752.

przepisów prowadzone przez Dział Doradztwa w sprawie Subsydiów w ramach Organu ds. Konkurencji i Rynku Zjednoczonego Królestwa oraz (iii) rola sądów i trybunałów Zjednoczonego Królestwa w zapewnianiu zgodności z przepisami dotyczącymi subsydiów.

W tym kontekście Komisja odnotowała wprowadzenie nowych inicjatyw w zakresie subsydiów, w szczególności Narodowego Funduszu Bogactwa (National Wealth Fund)[51], ogłoszonego w mowie tronowej 17 lipca 2024 r., oraz projektu ustawy „Great British Energy”[52]. Komisja zachowa czujność, aby zapewnić pełną zgodność tych inicjatyw z przepisami dotyczącymi subsydiów zawartymi w umowie o handlu i współpracy oraz aby zapobiec wszelkim negatywnym skutkom dla handlu i inwestycji w stosunkach między UE a Zjednoczonym Królestwem. Komisja uważnie monitoruje również skuteczność systemu egzekwowania przepisów w odniesieniu do systemu kontroli subsydiów Zjednoczonego Królestwa. Dyskusje na te tematy włączono do bieżących wymian w ramach Specjalnego Komitetu Handlowego ds. Równych Warunków Działania na rzecz Otwartej i Uczciwej Konkurencji oraz Zrównoważonego Rozwoju.

Jeżeli chodzi o **podatki**, zgodnie ze wspólną deklaracją dotyczącą zwalczania szkodliwych systemów podatkowych przyjętą wraz z umową o handlu i współpracy[53], 10 października 2024 r. UE i Zjednoczone Królestwo przeprowadziły w Brukseli pierwszy dialog na temat zwalczania szkodliwych systemów podatkowych. Dialog ten ma na celu ułatwienie dyskusji na temat kształtowania i wdrażania międzynarodowych standardów w celu zwalczania szkodliwych systemów podatkowych, w szczególności standardów opracowanych w ramach projektu dotyczącego erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków (BEPS) 2.0 OECD. Posiedzenie, któremu współprzewodniczyły delegacje UE i Zjednoczonego Królestwa, było dla obu stron okazją do podzielenia się doświadczeniami i perspektywami dotyczącymi: (i) filarów 1 i 2 BEPS 2.0 oraz (ii) równoległych zmian w Organizacji Narodów Zjednoczonych. Ta konstruktywna wymiana jest wyrazem zobowiązania wynikającego z umowy o handlu i współpracy do wspierania współpracy w zakresie kluczowych globalnych wyzwań przy jednoczesnym poszanowaniu odpowiednich uprawnień w dziedzinie podatków bezpośrednich.

5.3. Standardy pracy i standardy społeczne, środowisko i klimat

UE uważnie monitoruje rozwój sytuacji w związku z **projektem ustawy o prawach pracowniczych**, a także zapowiedzianym 6 sierpnia 2024 r. uchyleniem ustawy o strajkach

[51] Utworzenie Funduszu Narodowego Dobrobytu ogłoszono w mowie tronowej 17 lipca 2024 r. Fundusz Narodowego Dobrobytu ma na celu zmobilizowanie, za pośrednictwem partnerstw publiczno-prywatnych, inwestycji prywatnych na rzecz przejścia Zjednoczonego Królestwa na czystą energię. Jego łączna kapitalizacja wyniesie 27,8 mld GBP.

[52] Ten projekt ustawy ma na celu umożliwienie Sekretarzowi Stanu ds. Bezpieczeństwa Energetycznego i Zeroemisyjności utworzenia przedsiębiorstwa Great British Energy. Będzie ono należało w całości do rządu Zjednoczonego Królestwa. Jego celem będzie ułatwianie produkcji, dystrybucji, magazynowania i dostaw czystej energii, zachęcanie do tych działań i uczestnictwo w nich; redukcja emisji gazów cieplarnianych z energii wytwarzanej z paliw kopalnych; zwiększenie efektywności energetycznej oraz podejmowanie działań służących zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego.

[53] Dz.U. L 444 z 31.12.2020, s. 1475, ELI: http://data.europa.eu/eli/declar/2020/2252/oj.

(wprowadzającej minimalny poziom usług)[54]. Kwestie te poruszono podczas czwartego posiedzenia Specjalnego Komitetu Handlowego ds. Równych Warunków Działania na rzecz Otwartej i Uczciwej Konkurencji oraz Zrównoważonego Rozwoju, które odbyło się 9 października 2024 r. Na posiedzeniu tym UE i Zjednoczone Królestwo omówiły bieżącą współpracę w ramach Międzynarodowej Organizacji Pracy, koncentrując się na opracowaniu nowego instrumentu mającego regulować pracę za pośrednictwem platform internetowych.

W lutym 2024 r. Zjednoczone Królestwo wprowadziło obowiązkowy wymóg dotyczący zwiększania różnorodności biologicznej (Biodiversity Net Gain), mający na celu poprawę odbudowy zasobów przyrodniczych poprzez zwiększenie różnorodności biologicznej o 10 %. Środek ten wprowadza dodatkową zasadę współzależności w zakresie ochrony środowiska w procedurze planowania i wydawania pozwoleń. Nie można jeszcze przewidzieć potencjalnego wpływu na handel i inwestycje.

6. Wnioski

Umowa o handlu i współpracy nadal zapewnia solidną i skuteczną podstawę stosunków między UE a Zjednoczonym Królestwem. Umowa ta stanowi bardzo dobre porozumienie i oferuje najlepszy możliwy efekt w ramach granic nakreślonych przez Zjednoczone Królestwo. Chociaż umowa nie zastępuje członkostwa w UE, utrzymuje ona równowagę, która zapewnia konstruktywną współpracę we wszystkich istotnych obszarach.

Jak podkreślono w niniejszym sprawozdaniu, umowa o handlu i współpracy przyniosła już istotne rezultaty, ale nie zbadano jeszcze w pełni jej potencjału. Nadal istnieje możliwość zwiększenia jej wpływu i pogłębienia współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem.

Zgodnie z wytycznymi politycznymi Komisji na lata 2024–2029, w których podkreślono znaczenie zacieśnienia więzi z partnerami o podobnych poglądach w coraz bardziej konkurencyjnym środowisku globalnym, Komisja zobowiązuje się do korzystania z tych ram. Dzięki dostosowaniu działań do tych szerszych celów strategicznych umowa o handlu i współpracy odgrywa kluczową rolę w zacieśnianiu współpracy ze Zjednoczonym Królestwem, promowaniu wspólnych priorytetów i przyczynianiu się do budowy stabilnego i konstruktywnego partnerstwa w szybko zmieniającym się krajobrazie geopolitycznym.

[54] https://www.gov.uk/government/news/public-services-back-on-track-as-strikes-act-to-be-repealed.

Załącznik 1: Posiedzenia wspólnych organów i pozostałych struktur ustanowionych na mocy umowy o handlu i współpracy przeprowadzone w 2024 r.

Data	Wspólny organ/struktura
2 lutego	Dialog na temat zwalczania terroryzmu 1. posiedzenie
5 marca	Wewnętrzna grupa doradcza UE: 10. posiedzenie
20 marca	Rybołówstwo (grupa robocza): 7. posiedzenie
24 kwietnia	Produkty lecznicze (grupa robocza): 1. posiedzenie
16 maja	Rada Partnerstwa: 3. posiedzenie
16 maja	Pojazdy silnikowe i części do nich (grupa robocza): 1. posiedzenie
22 maja	Forum regulacji finansowych UE-Zjednoczone Królestwo[55]: 2. posiedzenie
23 maja	Rybołówstwo (Specjalny Komitet): 8. posiedzenie
5 czerwca	Koordynacja zabezpieczenia społecznego (Specjalny Komitet): 4. posiedzenie
12 czerwca	Produkty ekologiczne (grupa robocza): 1. posiedzenie
19 czerwca	Wewnętrzna grupa doradcza UE: 11. posiedzenie
31 lipca	Rybołówstwo (grupa robocza): 8. posiedzenie
4 września	Transport lotniczy (Specjalny Komitet): 4. posiedzenie
19 września	Wewnętrzna grupa doradcza UE: 12. posiedzenie
20 września	Forum Społeczeństwa Obywatelskiego: 3. posiedzenie
24 września	Rybołówstwo (Specjalny Komitet): 9. posiedzenie
30 września	Współpraca administracyjna w dziedzinie VAT oraz odzyskiwania podatków i ceł (Specjalny Komitet Handlowy): 4. posiedzenie
3 października	Zamówienia publiczne (Specjalny Komitet Handlowy): 4. posiedzenie
7 października	Bariery techniczne w handlu (Specjalny Komitet Handlowy): 4. posiedzenie
9 października	Równe Warunki Działania na rzecz Otwartej i Uczciwej Konkurencji oraz Zrównoważonego Rozwoju (Specjalny Komitet Handlowy): 4. posiedzenie
10 października	Dialog na temat szkodliwych systemów podatkowych[56]: 1. posiedzenie

[55] Zgodnie ze wspólną deklaracją w sprawie współpracy regulacyjnej w zakresie usług finansowych między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem, wydaną przez strony przy okazji zawarcia umowy o handlu i współpracy.

[56] Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną dotyczącą zwalczania szkodliwych systemów podatkowych, wydaną przez strony przy okazji zawarcia umowy o handlu i współpracy.

17 października	Współpraca celna i reguły pochodzenia (Specjalny Komitet Handlowy): 4. posiedzenie
21 października	Środki sanitarne i fitosanitarne (Specjalny Komitet Handlowy): 4. posiedzenie
23 października	Towary (Specjalny Komitet Handlowy): 4. posiedzenie
24 października	Usługi, inwestycje i handel cyfrowy (Specjalny Komitet Handlowy): 4. posiedzenie
4 listopada	Współpraca regulacyjna (Specjalny Komitet Handlowy): 4. posiedzenie
7 listopada	Energia (Specjalny Komitet): 5. posiedzenie
13 listopada	Własność intelektualna (Specjalny Komitet Handlowy): 4. posiedzenie
14 listopada	Transport drogowy (Specjalny Komitet): 4. posiedzenie
21 listopada	Bezpieczeństwo lotnicze (Specjalny Komitet): 4. posiedzenie
5–6 grudnia	Dialog dotyczący cyberprzestrzeni: 2. posiedzenie
11 grudnia	Uczestnictwo w programach unijnych (Specjalny Komitet): 4. posiedzenie
12 grudnia	Wewnętrzna grupa doradcza UE: 13. posiedzenie
12 grudnia	Komitet Partnerstwa Handlowego: 4. posiedzenie
13 grudnia	Współpraca organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości (Specjalny Komitet): 4. posiedzenie

Załącznik 2: Przegląd działań w zakresie wykonania uzgodnionych przez Radę Partnerstwa 16 maja 2024 r.

Temat	Aktualna sytuacja
Grupa robocza ds. bezpieczeństwa dostaw energii	**ZAKOŃCZONO:** Grupa robocza ustanowiona przez Specjalny Komitet ds. Energii 7 listopada 2024 r.
Plan działania w sprawie uzgodnień dotyczących efektywnego obrotu energią elektryczną	**ZAKOŃCZONO:** Plan działania uzgodniony przez Specjalny Komitet ds. Energii 7 listopada 2024 r.
Umowa o współpracy w dziedzinie konkurencji	**BLISKO ZAKOŃCZENIA:** Dyskusje techniczne zakończyły się pod koniec października 2024 r.[57] Trwa proces ratyfikacji prowadzony przez obie Strony w celu formalnego zakończenia.
Dostęp Zjednoczonego Królestwa do unijnego systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach nieżywnościowych (Safety Gate)	**W TOKU:** Dyskusje techniczne są nadal w toku.
Wspólny plan działania Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) i jego odpowiednika w Zjednoczonym Królestwie	**ZAKOŃCZONO:** Wspólny plan działania funkcjonuje od 15 lipca 2024 r.
Dostęp Zjednoczonego Królestwa do danych rejestracyjnych pojazdów w UE	**W TOKU:** Prace przygotowawcze są w toku. 20 maja Zjednoczone Królestwo przedłożyło pismo o gotowości, w którym państwo to stwierdziło, że wypełnia zobowiązania wynikające z części trzeciej tytuł II umowy o handlu i współpracy. Następnie właściwe grupy robocze w Radzie UE rozpoczęły procedurę oceny na mocy art. 540 umowy o handlu i współpracy.
Uzgodnienia dotyczące wymiany informacji na temat	**W TOKU**: Wymagane są dwie decyzje Specjalnego Komitetu ds. Transportu Drogowego – w sprawie

[57] Komunikat prasowy: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/ip_24_5468.

zarządzających transportem i przewoźników drogowego transportu towarów	wspólnego wykazu naruszeń oraz w sprawie warunków ponownego połączenia Zjednoczonego Królestwa z ERRU (europejskimi rejestrami przedsiębiorców transportu drogowego).

Załącznik 3: Decyzje i zalecenia przyjęte przez Radę Partnerstwa lub komitety ustanowione na mocy umowy o handlu i współpracy w 2024 r.

Data	Decyzja lub zalecenie
5 kwietnia	**Decyzja nr 1/2024 Specjalnego Komitetu ds. Energii** w sprawie przyjęcia wytycznych dotyczących ram współpracy między, odpowiednio, ENTSO-E i operatorami systemów przesyłowych energii elektrycznej ze Zjednoczonego Królestwa, ENTSOG i operatorami systemów przesyłowych gazu ze Zjednoczonego Królestwa oraz ACER i organem regulacyjnym w Zjednoczonym Królestwie wyznaczonym zgodnie z art. 310 umowy o handlu i współpracy (GEMA oraz Utility Regulator)[58]
5 czerwca	**Zalecenie nr 1/2024 Specjalnego Komitetu ds. Koordynacji Zabezpieczenia Społecznego** w sprawie dalszych wytycznych odnoszących się do wykonywania Protokołu w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego („protokół") do umowy o handlu i współpracy, dotyczących wykładni art. SSC.11 protokołu, dotyczącego ustawodawstwa mającego zastosowanie do pracowników delegowanych i osób prowadzących działalność na własny rachunek, tymczasowo pracujących poza państwem właściwym[59]
30 września	**Decyzja nr 1/2024 Specjalnego Komitetu Handlowego Ds. Współpracy Administracyjnej w dziedzinie VAT oraz Odzyskiwania Podatków i Ceł** zmieniająca decyzję nr 4/2023 w sprawie przyjęcia standardowych formularzy do przekazywania informacji i danych statystycznych, przekazywania informacji za pomocą wspólnej sieci łączności oraz praktycznych ustaleń dotyczących organizacji kontaktów między centralnymi biurami łącznikowymi i wydziałami łącznikowymi[60]
5 listopada	**Decyzja nr 1/2024 Rady Partnerstwa** zmieniająca załącznik 3 do Umowy o handlu i współpracy (reguły pochodzenia dla poszczególnych produktów)[61]

[58] Dz.U. L, 2024/1550, 31.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1550/oj.

[59] Dz.U. L, 2024/1754, 24.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1754/oj.

[60] Dz.U. L, 2024/2736, 24.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2736/oj.

[61] Dz.U. L, 2024/2837, 6.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2837/oj.

7 listopada	**Decyzja nr 2/2024 Specjalnego Komitetu ds. Energii** w sprawie powołania grupy roboczej ds. bezpieczeństwa dostaw[62]
8 listopada	**Decyzja nr 1/2024 Specjalnego Komitetu ds. Koordynacji Zabezpieczenia Społecznego** dotycząca zmian w niektórych załącznikach do Protokołu w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego[63]
19 grudnia	**Zalecenie nr 1/2024 Specjalnego Komitetu ds. Energii** dla każdej ze stron dotyczące przygotowania procedur technicznych w celu efektywnego wykorzystania elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych[64]

[62] Decyzja nr 2/2024 Specjalnego Komitetu ds. Energii: 741b6df6-7270-4cb1-b00e-9ac18a1e12b7_pl.

[63] Dz.U. L, 2024/3002, 8.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3002/oj

[64] Zalecenie nr 1/2024 Specjalnego Komitetu ds. Energii: 388d6f57-7f4a-46b1-802f-7ea585673517_pl.